

הנה בזה בשבח המגיע לכתבים למע"כ הרב הגאון חריף ובקי כש"ת מו"ה יששכר דוב הכהן כהנא שליט"א רב ודיין בעיר ואם בישראל לייקוואוד יצ"ו, ואתו עמו הרב הגאון מו"ה יוסף וויינמאן שליט"א מחו"ר לייקוואוד יצ"ו, אשר עומדים להוציא לאור עולם חיבור גדול ומקיף "פרי מגדים השלם" מרבינו הגה"ק בעל הפרמ"ג זיעועכ"א ומסביב לו ספר "משמרת שלום" להגה"ק רבי שלום שכנא משערניאק זצוק"ל אבד"ק בערמליא, ועמו ביאור רחב אשר בשם "ליקוטי מגדים" יכונה שלקטו כעמיר גורנה בטוב טעם ודעת לסלול מסילות ישרות ונתיבות בהירות ממאות ספרים הנו"נ בדברי רבינו הפרמ"ג. והרינו לכרכם להשלים מלאכה גדולה זו, ויזכו ללמוד וללמד מתוך הרחבת הדעת ונחת דקדושה וסייעתא דשמיא ולהרביץ תורה עד זקנה, וניזכה לגאולתן של ישראל ולשמיעת קול שופר של משיח צדקנו אמן.

מנאי דושה"ט לכבוד התורה ולומדי'

מאיר בראנדסדארפער

מדרבנן. ונראה שעצמות לא אסרו חכמים כלל ולכן בנפל עצמות אינם אוסרים, אבל במבשל עצמות עם החלב הרי מחשיבם לאוכל, וכל שמחשיבם אסור מדרבנן וכמו שכתב הרא"ש בפ"ב מפסחים, שחמץ שחרכו לפני זמנו מותר בהנאה בפסח אבל אסור באכילה שעל ידי שאוכל מחשיבם, ומיושב קושיית הפרמ"ג.

ויש לדון בקנה עצמות לבשל בו מרק ואחר כך נודע לו שהם עצמות טריפה, אם המרק אסור מדרבנן שאחשביה או כיון שלא ידע שהם טריפה לא החשיבם, שמה שהחשיב זה בטעות. ונראה להוכיח מהריטב"א שבועות שכתב טעם בדעת ר' שמעון שסובר כל שהוא למלקות וחטאת אינו מביא אלא על כזית, וכתב בטעם הדבר שבאכל מחשיבו ולכן חייב על כל שהוא אבל בשוגג גבי חטאת אינו מחשיבו, הרי שנחשב אחשביה בטעות.

הערה ב. מה שפסק הרמב"ם והשו"ע שהמעושן בשר וחלב אינו לוקה, וטעם הדבר שנסתפק בירושלמי מעושן מהו שיהי' בו תבשילי שבת מהו שיהיה בו בשר וחלב, ולא אפשר אפשיטא ומספק אינו לוקה. והאחרונים הפר"ח הביאו הפרמ"ג (פ"ז מש"ז סק"א) וביאור הגר"א הקשו הרי בירושלמי שבת מבואר שהמבשל והמעשן חייב בשבת, וא"כ נפשטה השאלה והוא הדין לגבי בשר וחלב. ולענ"ד נראה לתרץ לפי מה שכתב הרמב"ם בפ"י משבת, שמלאכת שבת יש בכל אב כמה אבות כמו אופה ומבשל ששניהם אבות וכן זורע ונוטע שכל שדומים לגמרי שניהם אבות אבל תולדות הם דברים שיש בהם דמיון קצת כמו חותך ירק דק שדומה קצת לטוחן או משקה מים שדומה קצת לזורע. ומעתה מה שנסתפק בירושלמי אם מעושן יש בו תבשילי שבת אינו מסתפק שמא גם תולדה של מבשל אינו, שזה ודאי לא מסתבר שלא יהיה אפילו תולדה שבדאי דמיון קצת יש במעושן למבשל, רק הספק שמא הוא אב, ואמנם אין בזה נ"מ לגבי שבת וכמו שכתב המגיד משנה, מ"מ נ"מ לגבי בשר וחלב שאין בו דין תולדות אם חייב ולא אפשר אפשיטא, ומה שבירושלמי שבת מחייב בשבת שם זה מדין תולדה, כן נראה לענ"ד.

ז. נ. גולדברג